
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD2292 EVAn kansallinen asennetutkimus 2006

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD2292 EVA Survey on Finnish Values and Attitudes 2006

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Vi ber er besvara alla frågor genom att ringa in det alternativ som motsvarar er personliga åsikt.

Så här markerar ni era svar:

1 ..... 2 3

1. Vad anser Ni om följande påståenden?

Helt av samma åsikt   Nästan av samma åsikt   Svårt att säga   Nästan av annan åsikt   Helt av annan åsikt

Inget parti arbetar för precis de frågor jag upplever som viktiga	1	2	3	4	5
Vetenskapen och tekniken kan i framtiden lösa de flesta av dagens problem	1	2	3	4	5
Äldre arbetstagares arbetsinsats undervärderas i onödan i Finland	1	2	3	4	5
I Finland är kvinnor och män numera tillräckligt jämlika	1	2	3	4	5
Om den ekonomiska välfärden utvecklas till en ännu högre nivå ökar det psykiska illamåenden	1	2	3	4	5
Om kvinnorna fick större bestämmanderätt i arbetslivet skulle det gagna hela samhället	1	2	3	4	5
Det är en lycka och ett privilegium att få vara finländare	1	2	3	4	5
Klimatförändringen är det största miljöhotet i vår tid, och alla länder måste snabbt vidta effektiva åtgärder för att avvärja den	1	2	3	4	5
Partierna ägnar sig allt mindre åt problem som angår vanliga människor	1	2	3	4	5
När befolkningen i vårt land åldras och hotar att minska måste det göras lättare för utlänningar att flytta till Finland	1	2	3	4	5
Även om den enskilda medborgaren inte kan påverka landets angelägenheter mycket, lönar det sig alltid att rösta	1	2	3	4	5
Det skulle vara bra om partifältet i Finland utvecklades i riktning mot ett tvåpartisystem (två ledande partier, t.ex. 'borgarpartiet' och 'vänsterpartiet')	1	2	3	4	5
Jag är villig att pruta på min egen levnadsstandard för att minska förorenings- och miljöproblemen	1	2	3	4	5
Arvsskatten borde slopas helt i Finland	1	2	3	4	5
Hela samhället skulle vara betjänt av en mer positiv inställning till företagsamheten	1	2	3	4	5
Det är likgiltigt vilka partier som sitter i regeringen efter riksdagsvalet nästa vår, frågorna/politiken förändras ändå inte	1	2	3	4	5
Om de anställda i större utsträckning fick ta del i och påverka företagets beslut skulle det gagna hela samhället	1	2	3	4	5
En ökning av antalet utländska arbetstagare i Finland skulle föra med sig nyttiga internationella impulser	1	2	3	4	5
Förutom ett femte kärnkraftverk borde också ett sjätte kärnkraftverk byggas i Finland	1	2	3	4	5
I dagens Finland når medborgarnas åsikter beslutsfattarna mycket bättre via folkrörelserna än via partierna	1	2	3	4	5
Fortsatt välfärd kan bygga bara på ekonomisk tillväxt	1	2	3	4	5
I framtiden kommer pensionssystemen i vårt land att klappa ihop och inte ens 'redan intjänade' pensioner kan betalas ut	1	2	3	4	5
I dagens Finland sammanfaller arbetstagarens och arbetsgivarens intressen mycket långt	1	2	3	4	5
Det bra är att både borgerliga partier och vänsterpartier kan sitta i samma regering i Finland	1	2	3	4	5
I miljöskyddets namn begränsas den ekonomiska och industriella verksamheten alltför mycket	1	2	3	4	5
Även om skyddsnetet av offentlig service är viktigt, är det den privata företagsverksamheten som driver och upprätthåller samhällets välfärd	1	2	3	4	5

(fortsätter)

Helt av
samma
åsikt

Nästan
av samma
åsikt

Svårt
att
säga

Nästan
av annan
åsikt

Helt av
annan
åsikt

Det är numera alldeles för lätt att få förtidspension i Finland	1	2	3	4	5
Finland borde inte öka sitt beroende av energi från Ryssland	1	2	3	4	5
Finländarna borde effektivt slå vakt om sin kulturella egenart mot den tilltagande internationalismen	1	2	3	4	5
Inför val borde de borgerliga partierna i Finland etablera ett nära samarbete enligt svensk modell	1	2	3	4	5
Förr var människorna lyckligare än nu	1	2	3	4	5
Genom att eftersträva fortsatt ekonomisk tillväxt förstör människan så småningom naturen och slutligen sig själv	1	2	3	4	5
Journalisterna styr opinionerna i Finland för mycket	1	2	3	4	5
Om fem år är mångt och mycket i Finland bättre än idag	1	2	3	4	5
Levnadsstandarden i Finland är så hög att vi måste ha råd att bättre än idag ta hand om äldre, sjuka, handikappade och medmänniskor som helt allmänt har det sämre ställt	1	2	3	4	5
Finland borde ansluta sig till NATO	1	2	3	4	5
Mångt och mycket i Finlands skulle ganska snabbt bli bättre om bara de rätta partierna och politikerna skulle komma till makten och kunna fatta beslut	1	2	3	4	5
Företag som eftersträvar vinst är inte lämpliga att producera offentliga tjänster	1	2	3	4	5
Jag är intresserad av politik och följer den aktivt	1	2	3	4	5
Sysselsättningen och därmed också välförhållandet i vårt land beror helt på exportindustrins konkurrenskraft	1	2	3	4	5
Välfärdssamhället borde utvecklas i närmare samarbete med den privata sektorn	1	2	3	4	5
Den ekonomiska och sociala ojämlikheten mellan befolkningsgrupperna i Finland har blivit alltför stor	1	2	3	4	5
Finlands industri och näringsliv fungerar nuförtiden ansvarsfullt i miljöfrågor	1	2	3	4	5
Det väsentliga med den offentliga servicen är inte vem som producerar den, utan att den finns tillgängliga för alla	1	2	3	4	5
På arbetsplatserna i Finland arbetas det i dag i så uppskruvad takt och under så stort tryck att många bränner ut sig i förtid	1	2	3	4	5
I Finland har intresseorganisationerna ett alldeles för stort inflytande på det politiska beslutsfattandet	1	2	3	4	5
Marknadskrafterna styr i för hög grad verksamheten i det finska samhället	1	2	3	4	5
Den låga andelen kvinnor på ledande poster i arbetslivet beror till stor del på att kvinnor är mindre ambitiösa än män	1	2	3	4	5
Finland borde kraftfullare delta i den internationella skattekonkurrensen och kännbart sänka såväl löne-, företags- som kapitalbeskattningen	1	2	3	4	5
Den s.k. globaliseringen av den internationella ekonomin ger ökad välfärd i hela världen	1	2	3	4	5
Om inkomstskillnaderna tilläts växa i Finland skulle den ekonomiska aktiviteten öka kraftigt	1	2	3	4	5
Globaliseringen innebär att länder med s.k. billig arbetskraft i allt högre grad tar arbetsplatser från Finland	1	2	3	4	5
Finland borde slopa den allmänna värnplikten och grunda en yrkesarmé	1	2	3	4	5
Att finländarna blivit mer missnöjda och kritiska beror inte på att vi fått det sämre ställt i Finland, utan snarare på att vi börjat ställa högre krav	1	2	3	4	5
Förenta staternas agerande i världspolitiken är rätt och förtjänar även finländarnas stöd	1	2	3	4	5

(fortsätter)

Helt av
samma
åsikt

Nästan
av samma
åsikt

Svårt
att
säga

Nästan
av annan
åsikt

Helt av
annan
åsikt

Även om Ryssland har sina egna problem finns det i dag ingen orsak för finländarna att förhålla sig negativt till sin stora granne	1	2	3	4	5
Det är rätt att utländska toppförmågor som lockats till Finland betalar lägre inkomstskatt än vanliga finländare	1	2	3	4	5
Individens framgång avgörs i första hand av egen aktivitet och vilja, inte av samhället eller omständigheterna	1	2	3	4	5
Presidentens maktbefogenheter har skurits ner för mycket i Finland	1	2	3	4	5
En stor del av den offentliga servicen i Finland borde skötas externt av privata serviceproducenter för att serviceproduktionen skall bli effektivare	1	2	3	4	5
Jag känner mig numera inte bara som finländare, utan allt mer också som europé	1	2	3	4	5
Finländarnas återhållsamhet mot utlänningar är klok försiktighet, inte okunskap eller rasism	1	2	3	4	5
Vårt land behöver starka ledare som kan återinföra disciplin och ordning samt respekten för rätta värden i samhället	1	2	3	4	5
I Finland fungerar demokratin så bra att påståendena om medborgarnas dåliga påverkningsmöjligheter saknar grund	1	2	3	4	5
Marknadsekonomi i Finland i dag fungerar bra till alla medborgares bästa	1	2	3	4	5
Även om det kostar mycket att upprätthålla ett bra socialskydd och andra offentliga tjänster, är det finska välfärdssamhället alltid värt sitt pris	1	2	3	4	5

2. Efter riksdagsvalet på våren bildas en ny regering i Finland. Hur anser ni att följande frågor borde betonas i nästa regerings verksamhet jämfört med de senaste årens politik i Finland?

Borde betonas...

	Mycket mer	Något mer	Som idag	Litet mindre	Mycket mindre	Kan inte säga
Förbättra sysselsättningen/minska arbetslösheten	1	2	3	4	5	E
Sköta statsfinanserna, hushålla med statens pengar	1	2	3	4	5	E
Minska statskulden	1	2	3	4	5	E
Privatisera statsbolagen, sälja aktier till placerare	1	2	3	4	5	E
Sänka skatterna	1	2	3	4	5	E
Eliminera fattigdomen, förhindra utslagning	1	2	3	4	5	E
Utveckla socialskyddet i allmänhet	1	2	3	4	5	E
Påskynda Finlands medlemskap i NATO	1	2	3	4	5	E
Utveckla hälsovården, trygga möjligheten att få vård	1	2	3	4	5	E
Utveckla utbildningen, satsa på utbildning	1	2	3	4	5	E
Miljövård	1	2	3	4	5	E
Löntagarnas ställning, utveckla arbetslivet	1	2	3	4	5	E
Främja företagsamhet, stärka företagsverksamheten	1	2	3	4	5	E
Öka flexibiliteten på arbetsmarknaden	1	2	3	4	5	E
Förhindra missbruk av socialskyddet	1	2	3	4	5	E
Lindra tillväxtcentrumens problem	1	2	3	4	5	E
Lindra landsbygdens och glesbygdernas problemen	1	2	3	4	5	E
Bekämpa brottslighet	1	2	3	4	5	E
Främja inflyttning av utlänningar/invandrare	1	2	3	4	5	E
Främja marknadsvillkor och konkurrens	1	2	3	4	5	E
EU-ärenden, aktivitet i utvecklandet av unionen (utvidgning m.m.)	1	2	3	4	5	E
Reglera och övervaka företagsverksamheten	1	2	3	4	5	E
Trygga kommunernas ekonomi och service	1	2	3	4	5	E
Utvecklingsamarbete, hjälp till utvecklingsländerna	1	2	3	4	5	E
Främja jämlikheten mellan könen	1	2	3	4	5	E

3. Nedan uppräknas ett antal samhällspåverkare. Bedöm var och en separat utgående från om ni anser att de idag har för stor, lagom eller för liten makt i vårt land.

	Makten idag		
	För stor	Lagom	För liten
Fackföreningsrörelsen	1	2	3
Riksdagen	1	2	3
Europeiska unionen, EU	1	2	3
Regeringen	1	2	3
Kyrkan	1	2	3
Kommunernas beslutsfattare	1	2	3
Naturvårdarna	1	2	3
De sk. marknadskrafterna	1	2	3
Rättsväsendet	1	2	3
Bankerna	1	2	3
Familjen	1	2	3
Polisen	1	2	3
De politiska partierna	1	2	3
Försvarsmakten	1	2	3
Storföretagen	1	2	3
Republikens president	1	2	3
Medierna	1	2	3
Arbetsgivarorganisationerna	1	2	3
Tjänstemännen	1	2	3
Den enskilda medborgaren	1	2	3
Medborgarrörelserna i allmänhet	1	2	3
Universiteten och högskolorna	1	2	3

4. Frågan om skattenivån i Finland, behovet att sänka den liksom konsekvenserna av en skattesänkning har lett till skarpa meningsutbyten. Nedan följer ett antal skattepolitiska påståenden och reformförslag. Hur motsvarar de er personliga åsikt?

	Samma åsikt	Svårt att säga	Annan åsikt
Beskattningen i Finland är överlag för sträng	1	2	3
Om lönebeskattningen sänktes skulle sysselsättningen förbättras märkbart	1	2	3
Sänkta skatter skulle hota finansieringen av nödvändiga välfärdstjänster	1	2	3
Den höga inkomstbeskattningen får många kompetenta personer att lämna Finland	1	2	3
Om någon med topplön lämnar Finland för att förtjäna lite mer, så låt honom åka	1	2	3
Om lönebeskattningen inte sänks flyttar storbolagen sina huvudkontor utomlands	1	2	3
Beskattningen i Finland är rimlig i förhållande till socialskyddet/samhällets service	1	2	3
Beskattningen drabbar olika inkomstformer (löne-, kapital-, o.a. inkomster) i stort sett rättvist	1	2	3
På olika inkomstnivå är lönebeskattningen (skatteprogressionen) numera rättvis	1	2	3
Företagsbeskattningen i Finland ligger på en för hög nivå	1	2	3
Beskattningen av kapitalinkomster i Finland ligger på en för hög nivå	1	2	3
Beskattningen av löner (inkl. pensioner) i Finland ligger på en för hög nivå	1	2	3
Lägre skatter skulle göra medborgarna mer arbetsbenägna och sporra till företagsamhet	1	2	3
Tryggheten och servicen i det finska samhället uppväger de skatter vi betalar	1	2	3
Beskattningen utjämnar utkomstskillnaderna mellan befolkningsgrupperna alltför mycket	1	2	3
Skattesmitning är vanligt i dagens Finland och den 'ekonomiska gråzonen' är utbredd	1	2	3
Skattesmitning är ett allvarligt brott, och straffen borde göras strängare	1	2	3
Totalbeskattningen i Finland borde sänkas till medelnivån i EU-länderna	1	2	3
Med bättre effektivitet kunde den offentliga servicen garanteras med lägre skatter än idag	1	2	3
En hög skattegrad är en del av den nordiska välfärdsmodellen och bör därför accepteras	1	2	3
Med lägre skatter skulle finländarna ha råd att själva finansiera de tjänster de nu får gratis	1	2	3
Tyngdpunkten i beskattningen borde förskjutas från skatter på arbete till konsumtionsskatter	1	2	3
En skattelindring skulle ge högre skatteinkomster totalt eftersom aktiviteten skulle öka	1	2	3
Skatterna skall inte sänkas om det leder till sämre socialskydd och offentlig service	1	2	3
Jag anser att min egen beskattning är orättvist hög	1	2	3
Genom att betala skatt tycker jag mig gagna samhället och bära ansvar för dess utveckling	1	2	3
Det är politiskt omöjligt att i grunden förändra vårt skattesystem	1	2	3

5. Diskussionen om den kommande regeringsbasen intensifieras. Vilket av följande regeringsalternativ anser ni vara mest önskvärt (bäst) och vilket minst önskvärt (sämst)? Vilket anser ni vara mest sannolikt (oberoende av egna önskemål)?

(ringa in ett alternativ i varje kolumn)

	Mest önskvärd	Minst önskvärd	Mest sannolik
S.k. rödmylleregering (huvudpartier SDP och Cent.)	1	1	1
S.k. blårod regering (huvudpartier SDP och Saml.)	2	2	2
S.k. borgerlig regering (huvudpartier Cent. och Saml., ingen vänster)	3	3	3
S.k. regnbågsregering (brett partispektrum från höger till vänster)	4	4	4
Kan inte säga	5	5	5

6. Vilket parti anser ni att statsministern i nästa regering skall företräda?

- 1 Cent.
- 2 SDP
- 3 Saml.
- 4 Något annat parti, vilket _____
- 5 Kan inte säga

7. Utvecklandet av samhället bygger inte bara på kunskap utan också på värderingar och olika ideologiska motiv. Hur stor tyngd anser ni att följande värderingar och principer i framtiden skall ha samhällsutvecklingen?

	Mer än idag	Som idag	Mindre än idag	Kan inte säga
Uppskattning av individen och uppmuntran till initiativ	1	2	3	E
Social och ekonomisk jämlikhet	1	2	3	E
Respekt för traditionella värden	1	2	3	E
Beredskap för djärva reformer	1	2	3	E
Värdepluralism, tolerans, vidsynthet	1	2	3	E
Fri konkurrens och företagsamhet	1	2	3	E
Företagsverksamhet som staten och kommunerna äger och deltar i	1	2	3	E
Individens ansvar för sin egen välfärd	1	2	3	E
Samhällets ansvar för och omsorg om individen	1	2	3	E

8. Frågan om kvinnans ställning i arbetslivet och i samhället i allmänhet är ett stående tema i den offentliga diskussionen. Hur motsvarar följande påståenden er personliga åsikt?

	Samma åsikt	Svårt att säga	Annan åsikt
Modersrollen är så krävande att den ger god beredskap för ledaruppgifter i arbetslivet	1	2	3
Kvinnor fattar i allmänhet mer övervägda beslut än män	1	2	3
Kvinnorna har fört in humana värden i affärlivet och i det samhälleliga beslutsfattandet	1	2	3
De kvinnliga politikerna är precis lika tuffa och kalkylerande som de manliga kollegerna	1	2	3
Kvoter (t.ex. i företagsledningen) är ett effektivt sätt att främja jämlikhet mellan könen	1	2	3
Kvinnokvoter är fel metod att främja kvinnans ställning/karriär i arbetslivet	1	2	3
Näringslivet har mycket att lära av hur kvinnorna har gått framåt i politiken	1	2	3
Kvinnans ställning är bättre i Finland än i EU-länderna i snitt	1	2	3
Kvinnorna avancerar ofta i karriären bara för att de är kvinnor	1	2	3
En kvinna måste vara mycket bättre för att nå samma ställning som en man	1	2	3
Det är fel att en kvinna inte ännu heller får samma lön för samma arbete som en man	1	2	3
Kvinnan har alltid spelat en avgörande roll i utvecklandet av det finska samhället	1	2	3

9a. Hur förhåller ni er idag till Finlands EU-medlemskap?

- 1 Mycket positivt
- 2 Ganska positivt
- 3 Neutralt
- 4 Ganska negativt
- 5 Mycket negativt
- 6 Kan inte säga

9b. Hur förhåller ni er till att den finska marken byttes ut mot euro i början av 2002?

- 1 Mycket positivt
- 2 Ganska positivt
- 3 Neutralt
- 4 Ganska negativt
- 5 Mycket negativt
- 6 Kan inte säga

9c. Hur förhåller ni er till att EU våren 2004 utvidgades till Öst- och Centraleuropa och Baltikum?

- 1 Mycket positivt
- 2 Ganska positivt
- 3 Neutralt
- 4 Ganska negativt
- 5 Mycket negativt
- 6 Kan inte säga

BAKGRUNDSUPPGIFTER FÖR STATISTISK BEHANDLING AV MATERIALET

Kön

- 1 Man
- 2 Kvinna

Ålder

- 1 18 - 20 år
- 2 21 - 30 år
- 3 31 - 40 år
- 4 41 - 50 år
- 5 51 - 60 år
- 6 61 - 65 år
- 7 Över 65 år

Hemkommunens storlek

- 1 Under 4 000 invånare
- 2 4 000 - 8 000 invånare
- 3 8 000 - 30 000 invånare
- 4 30 000 - 80 000 invånare
- 5 Över 80 000 invånare

I vilket slag av område bor ni?

- 1 Centrum av stad, stadskärna
- 2 Förort, förortsområde
- 3 Tätort på landsbygden, bosättningscentrum
- 4 Glesbygdsområde på landsbygden

Hurudan grundutbildning har ni?

- 1 Folkskola
- 2 Mellan- eller grundskola
- 3 Studentexamen

Hurudan yrkesutbildning har ni?

- 1 Ingen yrkesutbildning
- 2 Yrkeskurs, annan kort yrkesskolning
- 3 Yrkeskola, handelsskola eller motsvarande
- 4 Institutexamen, yrkeshögskoleexamen
- 5 Universitets- eller vetenskapshögskoleexamen

Inom vilken sektor arbetar ni?

- 1 Jord- och skogsbruk
- 2 Industrin eller byggnadssektorn
- 3 Privata servicesektorn
- 4 Offentliga servicesektorn
- 5 Jag är inte verksam i arbetslivet

I vilket landskap bor ni?

- 1 Nyland
- 2 Östra Nyland
- 3 Egentliga Finland
- 4 Satakunta
- 5 Tavastland
- 6 Birkaland
- 7 Päijännetavastland
- 8 Kymmenedalen
- 9 Södra Karelen
- 10 Södra Savolax
- 11 Norra Savolax
- 12 Norra Karelen
- 13 Mellersta Finland
- 14 Södra Österbotten
- 15 Vasa kustregion
- 16 Mellersta Österbotten
- 17 Norra Österbotten
- 18 Kajaland
- 19 Lappland

Yrkesgrupp ni anser er närmast tillhöra

- 1 I ledande ställning i annans tjänst
- 2 Högre tjänsteman
- 3 Lägre tjänsteman
- 4 Arbetare
- 5 Företagare eller privat yrkesutövare
- 6 Lantbruksföretagare
- 7 Studerande
- 8 Pensionär
- 9 Hemmamamma/hemmapappa
- 10 Arbetslös
- 11 Annan

Hör ni till någon facklig centralorganisation?

- 1 Nej
  - 2 Ja, min centralorganisation är
- a) FFC
  - b) FTFC
  - c) Akava
  - d) SLC (MTK)

Om det hölls riksdagsval nu, vilket partis kandidat skulle ni rösta på?

- 1 Centern
- 2 Socialdemokraterna
- 3 Samlingspartiet
- 4 Vänsterförbundet
- 5 De gröna
- 6 Svenska folkpartiet
- 7 Kristdemokraterna
- 8 Sannfinländarna
- 9 Något annat
- 10 Jag skulle inte rösta alls
- 11 Jag vet inte
- 12 Jag vill inte svara

Vilken samhällsklass anser ni er närmast tillhöra?

- 1 Arbetarklassen
- 2 Den lägre medelklassen
- 3 Medelklassen
- 4 Den högre medelklassen
- 5 Överklassen
- 6 Jag anser mig inte tillhöra någon samhällsklass

KOMMENTARER?

Här kan ni skriva vilka åsikter som helst om landets angelägenheter eller denna undersökning. Alla åsikter är välkomna och värdefulla.

TACK FÖR SAMARBETET!

Skicka in frågeformuläret i det bifogade svarskuvertet.